

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ВЪВЕДЕНИЕ В ТУРИЗМА“

ЗА СПЕЦ: Туризм“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255
В т.ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	247

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Марин Нешков)

2.
(доц. д-р Велина Казанджиева)

Ръководител катедра:
„Икономика и организация на туризма“ (проф. д-р Таня Дъбева)

I. АНОТАЦИЯ

Основната цел на обучението по дисциплината е: придобиване на теоретични знания за туризма като основа на обучението по останалите специални дисциплини, запознаване на студентите с основния понятиен апарат на науката за туризма, нейния интердисциплинарен характер и връзките ѝ с останалите обслужващи я науки. За нейното успешно реализиране студентите следва да са усвоили основите на историята, географията, икономиката и управлението. Необходими в тази връзка са входящите знания по макро- и микроикономика, основи на управлението и въведение в статистиката. Обучението по дисциплината се очаква да формира у студентите разбиране за: възникването на туризма; съвременните процеси и тенденции в неговото развитие и определящите ги фактори; комплексната негова роля и значение; характеристиките му като икономическа система и формирането на политиката спрямо него. Получените знания могат да бъдат приложени от студентите за: анализ на тенденциите и проблемите в развитието на туризма; изследване на промените в туристическото потребление и поведение; определяне на насоките за повишаване на икономическата роля и значение на туризма; формиране и реализиране на туристическата политика; планирането на туристическата дейност и др. Тези знания и умения ще бъдат разширени в останалите специални дисциплини.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№.	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ПОЯВА И РАЗВИТИЕ НА НАУКАТА ЗА ТУРИЗМА	
1.1.	Обективни исторически предпоставки
1.2.	Основни етапи и съвременни тенденции
1.3.	Взаимовръзки с другите науки
1.4.	Науката за туризма в България
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ И ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА	
2.1.	Проблеми при дефинирането на понятието "туризъм"
2.2.	Същностна характеристика и определение на туризма
2.3.	Основни видове и форми на туризма
ТЕМА 3. ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА	
3.1.	Обективни предпоставки за поява и развитие на туризма
3.2.	Основни етапи в историческото развитие на туризма
3.3.	Водещи тенденции и перспективи за развитие на туризма в съвременния етап
3.4.	Фактори, определящи развитието на съвременния туризъм
ТЕМА 4. РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ТУРИЗМА	
4.1.	Методически основи за анализ и оценка
4.2.	Икономическа роля и значение на туризма
4.3.	Неикономически аспекти на ролята и значението на туризма
ТЕМА 5. ПРОБЛЕМИ И КОНФЛИКТИ В СЪВРЕМЕННИЯ ТУРИЗЪМ	
5.1.	Сезонност на туризма
5.2.	Масовият туризъм и природната среда
5.3.	Конфликти в отношенията „туристи-местни жители“
5.4.	Туризмът и антихуманните явления
5.5.	Концепцията за устойчиво развитие на туризма

ТЕМА 6. ТУРИСТИЧЕСКО ПОТРЕБЛЕНИЕ	
6.1.	Туризмът като индивидуално и обществено потребление
6.2.	Туристически потребности и мотиви
6.3.	Индивидът като субект на туристическо потребление
ТЕМА 7. ТУРИСТИЧЕСКО МЯСТО	
7.1.	Определение и особености
7.2.	Фактори и детерминанти, определящи туристическото място
7.3.	Типология на туристическите места
ТЕМА 8. ТУРИСТИЧЕСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ	
8.1.	Обща характеристика и определение
8.2.	Типология
8.3.	Роля на предприятието при удовлетворяване на туристическите потребности
ТЕМА 9. ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ	
9.1.	Същностна характеристика и определение
9.2.	Видове и форми
9.3.	Съдържание и структура
ТЕМА 10. ОСНОВНИ „ПРОИЗВОДСТВЕНИ“ РЕСУРСИ В ТУРИЗМА	
10.1.	Природни и антропогенни туристически ресурси
10.2.	Материални туристически ресурси
10.3.	Човешки ресурси в туризма
10.4.	Финансови и капиталови ресурси в туризма
ТЕМА 11. ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ НА ТУРИЗМА	
11.1.	Същност и особености
11.2.	Критерии и показатели за измерване и оценка
11.3.	Мултипликационен ефект в туризма
11.4.	Насоки за повишаване
ТЕМА 12. ТУРИСТИЧЕСКА ПОЛИТИКА	
12.1.	Системна характеристика
12.2.	Цели и средства
12.3.	Типология и съдържание
ТЕМА 13. НОСИТЕЛИ НА ТУРИСТИЧЕСКАТА ПОЛИТИКА	
13.1.	Обща типология и характеристика
13.2.	Международни туристически организации
13.3.	Национални туристически организации
13.4.	Регионални и местни туристически организации
ТЕМА 14. ПЛАНИРАНЕ НА ТУРИЗМА	
14.1.	Понятие за планиране на туризма
14.2.	Система за планиране на туризма
14.3.	Технология на планиране в туризма
ТЕМА 15. ТУРИЗМЪТ В ОСНОВНИТЕ ПАЗАРНИ СТРУКТУРИ	
15.1.	Конкуренция и монополи в туризма - особености
15.2.	Монополни структури в туризма
15.3.	Други форми на обединяване и сътрудничество в туризма

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

При подготовката и провеждането на обучението по дисциплината се използват следните учебни ресурси: електронен учебник, електронно учебно помагало, мултимедийни презентации, учебни филми и допълнителни файлове с включени специфични за отделните елементи в тяхното съдържание. Предвидените учебни дейности обхващат: разработване на разписание за срещи и работа с обучаемите, създаване на база данни за предоставяне на разнообразна информация на студентите, системно допитване до тях чрез предварително подготвена анкета и обратна връзка, предоставяне на речник, провеждане на обсъждания и дискусии чрез форуми и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа по зададена тема	1	80
1.2.	Електронен тест	1	50
1.3.	Задание – литературен преглед по зададена тема	1	40
Общо за семестриален контрол:		3	170
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен електронен тест)	1	85
Общо за сесиен контрол:		1	85
Общо за всички форми на контрол:		4	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Учебник „Въведение в туризма“, качен в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна;
2. Сборник с тестове, качен в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна;
3. Указания за разработване на курсова работа по дисциплината, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна;

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. **Нешков, М., Казанджиева, В.** Икономика и управление на туристическото предприятие. “Наука и икономика”, ИУ Варна, 2009.
2. **Нешков, М.** Туристическа политика. “Наука и икономика”, ИУ Варна, 2012.

¹Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

3. **Райън, Кр.** Възстановителен туризъм. Лондон/Ню Йорк, 1995 (прев. от англ.),изд. "Отворено общество).
4. * * * * * Алтернативен туризъм. Сб. доклади на межд, научна к-я. Варна, 1994.
5. * * * * * Туризмът през ХХІ век, сборник доклади, София, 2002.
6. * * * * * Туристическата наука и предизвикателствата на ХХІ век, сборник доклади, Варна, Наука и икономика, 2005.
7. * * * * * Министерство на туризма: <http://www.tourism.government.bg/>
8. * * * * * НСИ: <http://www.nsi.bg/>
9. **Freyer, W.** Tourismus: Einfuehrung in die Fremdenverkehrsoekonomie. 9.Aufl., Oldenburg Verl., Muenchen/Wien, 2009.
10. **Hall, M. C.** Tourism and Politics. "J.Wiley & Sons", New York/ Toronto, 1994.
11. **Kirstges, T.** Sanfter Tourismus: Chancen und Probleme der Realisierung einer okologieorientierten und sozialvertraglichen Tourismus... Munchen /Wien, 1995.
12. **Mund, J.** Tourismus. 3. Aufl., Oldenburg Verlag, München/Wien, 2006.
13. * * * * * Annals of Tourism Research, 1990-2002.
14. * * * * * International Tourism: A Global Perspective. WTO, 2-nd Edd., Madrid, 1999.
15. * * * * * Turizam, Zagreb, 1993-2015.
16. * * * * * WTO, Concepts, Definitions and Classifications Fot Tourism Statistics. Madrid, 1995.
17. * * * * * UNWTO Tourism Highlights, 2010-2014 Edition
18. * * * * * UNWTO, World Tourism Barometer
19. * * * * * UNWTO Annual Report 2010-2014
20. * * * * * UNWTO: <http://unwto.org/en>
21. * * * * * WTTC: <http://www.wttc.org/>
22. * * * * * OECD Tourism Trends and Policies 2014 _ OECD READ edition
23. * * * * * Tourism Towards 2030 /Global
Overview:https://pub.unwto.org/WebRoot/Store/Shops/Infoshop/4E98/07B6/A1D8/382D/5B35/C0A8/0164/3066/111014_TT_2030_global_overview_excerpt.pdf